

23.06.08

Պետական գրանցում 11708196
Ուժը կորցրած է ձանաշվել 11708112

ԿԱՐԳ

ԳՈՐԾՈՂ ԳՆԵՐՈՎ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐԺԵԹԻ ՀԱՃՎԱՐԿՄԱՆ

1. ԿԻՐԱՋՄԱՆ ՈԼՈՐՏԸ

1. «Գործող գներով շինարարական աշխատանքների արժեքի հաշվարկման կարգ» նորմատիվատելյանիկական փաստաթղթի /այսուհետ կարգի/ կիրառումը տարածվում է ՀՀ կառավարության 2007 թվականի նոյեմբերի 23-ի «Շինարարության ոլորտում գնագոյացման նորմերի և նորմատիվների կիրառումն ապահովելու մասին» թիվ 1484-Ն որոշմամբ նախատեսված քաղաքաշինական գործունեության սուբյեկտների և/կամ մասնակիցների /այդ թվում կառուցապատողների, քաղաքաշինական փաստաթղթեր մշակողների, շինարարություն իրականացնողների, քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողություն իրականացնողների / վրա:

2. Սույն կարգը մշակվել է ՀՀ տարածքում իրականացվող նոր շինարարության, գոյություն ունեցող շենքերի և շինությունների հիմնանորոգման (վերակառուցման, վերականգնման, ուժնացման), ընդլայնման, արդիականացման (հետազայում Շինարարության) աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման ընթացքում անհրաժեշտ ծախսերի (բացառությամբ՝ մասնագիտական ուսումնասիրության և անհրաժեշտ փորձաքննության արդյունքում տրվող նզրակացությունների ձնոր քերման ծախսերի) հաշվարկման նորմերը նախատեսնելու համար:

2. ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ ԵՎ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

3. Սույն կարգում կիրաված են հետևյալ տերմինները՝ համապատասխան սահմանումներով՝

Ամսական միջինացված կամ միջին/ աշխատավարձ՝՝ նախահաշվային փաստաթղթերում կիրառվող աշխատավարձի հաշվարկային /միջինացված/ ցուցանիշ,

Ինֆորմացիոն տեղեկագիր՝՝ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության «Գնագոյացման վերլուծական ինֆորմացիոն կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից պարբերաբար (1 ամսվա կտրվածքով) հրատարակվող տեղեկատու-ձեռնարկ:

3. ՆՈՐՄԱՏԻՎ ՀՂՈՒՄՆԵՐ

4. Սույն կարգում կատարված են հղումներ հետևյալ նորմատիվատելյանիկական փաստաթղթերին՝ ՀԱՏ 211-2001, ՀԱՏ 199-2000, ՀԱՏ 234-2004, ՀԱՏ 188-99, ՀԱՏ 242-2005, Նիել 1.02.01-85:

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

5. Սույն կարգը սահմանում է առանձին շենքների և շինությունների շինարարության արժենքի ձևափորման հիմնական դրույթները, կառուցվածքն ու ծախսների հաշվարկը:

6. Շինարարական աշխատանքների արժենքի կառուցվածքը ներկայացվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$U = \sigma + \delta + \zeta \quad (1)$$

որտեղ՝

- U**՝ արժեքն է
- σ**՝ ծախսներն են
- δ**՝ շահույթն է
- ζ**՝ հարկներն են

7. Շինարարական աշխատանքների արժեքում ծախսների կառուցվածքը՝ ելնելով շինարարական նորմերից, բաղկացած է.

$$\sigma = \sigma_{\text{ոլ}} + \sigma_{\psi} + \sigma_{\omega_j} \quad (2)$$

որտեղ՝

σ՝ շինարարական աշխատանքների արժեքում հաշվի առնված ծախսներն են.

σ_{ոլ}՝ ուղղակի ծախսնը

σ_ψ՝ վերադիր ծախսնը

σ_{ωj}՝ այլ ծախսնը

1) **Ուղղակի ծախսներին** ($\sigma_{\text{ոլ}}$) վերաբերում են այն ծախսները, որոնք ուղղակիորեն կապված են արտադրության հետ՝ այն է.

$$\sigma_{\text{ոլ}} = U_2 + U_{\psi} + U_{\omega_j} \quad (3)$$

որտեղ՝

U₂՝ արտադրական գործընթացում զբաղված աշխատողների /համապատասխան որակավորում ունեցող բանվորների և մեխանիզատորների/ աշխատավարձն է, այդ թվում «Պարտադիր սոցիալական ապահովագրական վճարների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված պարտադիր վճարները

U_ψ՝ նյութերի, պատրաստվածքների, կիսապատրաստուկների և կոնստրուկցիաների արժեքը, տեղակայման ննթակա սարքավորումների, պահեստամասների, վառելիքի և այլ նյութերի արժեքը, արտադրական գործընթացին անհրաժեշտ բնական

ոնաւորսների ձեռք բերման և օգտագործման ծախսները, ինչպես նաև բնապահպանական վճարները:

Առեք՝ անմիջապես շինարարությանը մասնակցող մերենաների, փոխադրամիջոցների և այլ մեխանիզմների սպասարկման և շահագործման հետ կապված ծախսներն են /արժեքը/

2) Վերադիր ծախսներին (ԾՎ) վերաբերում են աշխատանքների կազմակերպման հետ կապված ծախսներ՝ /կառավարման ապարատի և գծային անձնակազմի /աշխենկ, վարպետ, տեղամասների պետեր և այլն/ վարձատրում, փոքրարժեք գույքի մաշվածություն, շենքների և կառուցվածքների /ժամանակավոր և մշտական/ ամորտիզացիոն ծախսներ, վարձավճարներ, պահպանման ծախսներ /ընթացիկ և կապիտալ վերանորոգման, ջրի, էլեկտրաէներգիայի, ջեռուցման, կապի և այլն/, օժանդակ /հիմնական կազմի մեջ չմտած/ բանվորների աշխատավարձ, սոցապահովման հատկացումներ և այլ ծախսներ, որոնք հաշվի չեն առնված ուղղակի ծախսների մեջ/:

3) Այլ ծախսները (Ծայ) հաշվի են առնում աշխատանքների վրա ազդող հատուկ (շինարարական հրապարակի վայրը, շինարարական աշխատանքների կազմակերպման ծախսները, կիմայական պայմանները, շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպության առանձնահատկությունները) պայմանները:

5. ԶՆԱՄԱՏԵՍՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾԱԽՄԵՐ

8. Ամփոփ նախահաշվում առանձին տողով ներկայացվող՝ շինարարության ընթացքում բացահայտված և պարտադիր կատարման ենթակա աշխատանքների համար պահանջվող չնախատեսված ծախսներն անհրաժեշտ է հաշվարկել շինարարության ամբողջ նախահաշվային արժեքից:

Չնախատեսված աշխատանքների ծախսների համար նախատեսվող հատկացումների սահմանային չափները ընդունվում են ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից՝ ըստ թիվ 1 աղյուսակի:

Աղյուսակ 1

	Կառույցի տեսակը	Չնախատեսված աշխ-րի ծախսների տոկոսային %/ չտփառաժին՝ օբյեկտի նախահաշվային արժեքից հաշվարկվող (նորմատույց / վերակառուցվող, հիմնարորդվող,

		ամրացվող)
I.	Երկիրու նախագծով՝ «Նախագիծ» և «Աշխատանքային փաստաթղթեր» փուլերով նախագծվող օբյեկտներ	
	Հասուկ նախագծերով իրականացվող	
ա.	-լուրջահարստացման , գունավոր մնալուրգիայի և քիմիական արտադրության կազմակերպություններ, հիդրոէլեկտրակայաններ, ատոմային էլեկտրակայաններ, մնարուագոլիտներ, թունելներ, խոշոր կամուրջներ, ինչպես նաև կամուրջներ և/թետոնյա թռիչքային շինվածքներով ավելի քան 80 մ երկար. և մնաշարական թռիչքային շինվածքներով ավելի քան 100մ երկար., արտատոց՝ տեխնիկապես բարդ լուծումներով շնչելը և շինություններ	10 / 12
բ.	- մնալուրգիայի և քիմիական գործարաններ, նավթարտադրության, գազարտադրության /հարստացման/ գործարաններ, մանրեաբանական արտադրության կազմակերպություններ, մեջիորատիվ շինարարության օբյեկտներ, ծովային հիդրոտեխնիկական կառույցներ	7/ 8
գ.	- արտադրական և զուրածնունական բնույթի այլ կազմակերպությունների շնչելը ու շինություններ, տրանսպորտի և կապի, հասարակական նշանակության շնչելը ու շինություններ /բացի բնակելի շնչերից/	5/ 6
դ.	- բնակելի շնչեր	3/ 4
	Տիպային և կրկնակի կիրառման հասուկ/ նախագծերով իրականացվող շինարարության օբյեկտներ	
ե.	- հասարակական նշանակության շնչեր և շինություններ, բնակելի շնչեր	2/ 3
զ.	-արտադրական նշանակության օբյեկտներ	3/ 4
II.	Մեն՝ «Աշխատանքային նախագիծ» փուլով նախագծվող օբյեկտներ	
	Տիպային և կրկնակի կիրառման նախագծերով իրականացվող	
ա.	- արտադրական շնչեր և շինություններ, ինչպես նաև նոր /հատուկ/ նախագծերով իրականացվող բնակելի շնչեր	3/ 4
	Հասուկ նախագծերով իրականացվող	
բ.	- հասարակական շնչեր և շինություններ	5/ 6
	Տիպային և կրկնակի նախագծերով իրականացվող	
զ.	- հասարակական շնչեր և շինություններ, բնակելի շնչեր	2/ 3
դ.	- արտադրական այն օբյեկտների համար, որոնք չեն նախատեսվել սույն աղյուսակի I-ին կետի ա/ և նախակետի 10/12 %-ին կիրառվում է 0.5 գործակիցը /բայց ոչ պակաս քան 3% շինարարության կամ հիմնանորոգման նախահաշվային արժեքից/	3-5 / 3-6
III.	Հասուկ նշանակության օբյեկտներ՝ պաշտպանական և ռազմական նշանակության շնչեր և շինություններ /ՀՀ կառ.որ. 21.12.1998 N 812/	6/7
IV.	ՀՀ Նախագահի, Ազգային ժողովի, կառավարության աշխատակազմների հաշվեկշիռներում գտնվող շնչեր, շինություններ /ՀՀ կառ.որ. 26.01.2006 N 63-Ն/	5/6

9. Կապալի պայմանագրով նախատեսված և կապալառուին նախապես տրամադրվող չնախատեսված աշխատանքների և ծախսների համար անհրաժեշտ գումարը սահմանվում է թիվ 1 աղյուսակում նշված նորմատիվի 50 տոկոսի չափով:

10. Կապալառուին նախապես տրամադրվող՝ չնախատեսված աշխատանքների և ծախսների համար անհրաժեշտ միջոցներն օգտագործվում են կապալառուի կողմից, իր իսկ նախաձեռնությամբ շինարարության կազմակերպման ընթացքում աշխատանքների

Կատարման ձևի /ուղիների/ փոփոխման, մեխանիզմների, աշխատանքային գծագրերում նախատեսված առանձին շինարարական կոնստրուկցիաների և նյութերի այլ կոնստրուկցիաներով և նյութերով փոխարինման անհրաժեշտությունից ելնելով:

11. Թիվ 1 այլուսակում սահմանված նորմատիվի մնացած 50 տոկոսի չափով՝ որպես չնախատեսված աշխատանքների և ծախսերի համար Պատվիրատուի կողմից կապալառուին տրամադրվող պահուստային միջոցները ենթակա են վճարման՝ վերջինիս կողմից հիմնավորող փաստաթղթերի /կատարողական ակտերի, հեղինակային և տեխնիկական հակողություն իրականացնող անձների եզրակացությունների առկայության/ ներկայացման դեպքում:

12. Չնախատեսված աշխատանքների և ծախսերի պահուստային միջոցները մնացած 50 տոկոսի չափով կարող են տրամադրվել աշխատանքային փաստաթղթերում ծավալահատակագծային, կոնստրուկտիվ, տեխնոլոգիական լուծումների փոփոխման /արդիականացման/, նախահաշվային արժեքի ճշգրտման, նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում տեղ գտած սխալների ուղղման, լրացուցիչ ծախսերի փոփոխման, որոնք պայմանավորված են նյութերի և պատրաստվածքների ներդրմամբ և առարմամբ, սարքավորումների ձեռք բերման և մոնտաժման արժեքների փոփոխման հետ կապված ծախսերի անհրաժեշտությամբ:

13. Սույն կարգով սահմանված դեպքերում՝ կապալառուի կողմից չնախատեսված աշխատանքների և ծախսերի համար նախատեսվող չօգտագործված գումարները (այդ թվում պահուստային միջոցները) ենթակա են վերաբաշխման մինչև ընթացիկ տարվա ավարտը և/կամ վերադարձման պետական բյուջեն:

6. ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՃԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾԱԽՄԵՐԻ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՃՎԱՐԿ ԱՃԽԱՏԱՎԱՐՁԻ ՀԱՃՎԱՐԿ

14. Աշխատավարձը հաշվարկվում է՝

$$U_2 = S \times \Gamma \times Q \quad (4.1)*$$

որտեղ՝

U_2 ՝ աշխատավարձի չափն է;

S ՝ աշխատատարությունը մարդ/ժամ /որոշվում է ըստ աշխատանքի ծավալի չափի և միավոր աշխատաժամի համար սահմանված նորմի/

Γ ՝ 1 ժամվա դրույքն է /որոշվում է միջինացված կամ միջին $U_{\text{մի}}$ / ամսական աշխատավարձի և ամսական աշխատաժամի նորմի /173.1/ հարաբերակցությամբ/

$Q = U_{\text{մի}} / 173.1$

Q ՝ սոցապահովման հատկացումների գործակիցն է

15. Աշխատավարձը հաշվարկվում է նաև գործակիցների կիրառման մեջողով՝

1984թ գների նկատմամբ

$$U_2 = U_{2q} \times U_{\text{պհ84}} \quad (4.2)*$$

$$U_{2q} = U_{\text{պհ07}} \times Q_{\text{սոց}} : (81.7 \times 1.325)$$

U_{2q} ՝ աշխատավարձի հաշվարկման գործակից

$Q_{\text{սոց}}$ ՝ սոցապահովման հատկացումների գործակիցն է $(1 + \% / 100)$

$$U_{\text{պհ84}} = 81.7 \times 1.325, \text{ որտեղ}$$

81.7՝ 1984 թ նորմերով սահմանված նվազագույն ամսական աշխատավարձի չափ

1.325՝ 1984 թ գնացուցակներով /ԵՐԵՇ/ ընդունված գործակից՝ նվազագույն ամսական աշխատավարձից միջին ամսական աշխատավարձի աճցման:

* (4.1) և (4.2) բանաձևները կիրառելի են ըստ ընտրության:

16. Աշխատավարձի միջինացված ցուցանիշը հաշվարկվում է

- 1) Միջինացված /կամ միջին/ ամսական աշխատավարձի չափն ընդունվում է «Հառավարության կողմից լիազորված մարմնի որոշմամբ /ՀՀ կառավարության 20.02.03թ. N156-Ն որոշում/:

Միջին ամսական աշխատավարձը / $U_{\text{պհ}}$ / հաշվարկվում է 28.11.2006թ թիվ ՀՕ-200-Ն «Նվազագույն ամսական աշխատավարձի մասին» ՀՀ օրենքում ամրագրված՝ տվյալ պահին գործող /20000դրամ/ և նախկին /15000դրամ/ նվազագույն ամսական աշխատավարձների հարաբերակցությամբ ստացված /1.333/ գործակիցի միջոցով:

$U_{\text{պհ}}$ կամ տվյալ պահին հաշվարկման ենթակա $U_{\text{պհ 07}}$ կայուն ցուցանիշ չէ և միտում ունի պարբերաբար փոփոխվելու՝ սահմանվող նվազագույն և վիճակագրական տվյալներում գրանցվող /այդ թվում մեկ ամսվա կտրվածքով/ աշխատավարձների ցուցանիշների տատանումների հետ մենտենում:

Հաշվի առնելով ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության «ՀՀ սոցիալ տնտեսական վիճակը» տեսնելագրի 2006 թվականին ոլորտում արձանագրված միջին ամսական աշխատավարձի տվյալը /89,974 հազ.դրամ/՝ միջին ամսական աշխատավարձի հաշվարկը կկատարվի հետևյալ բանաձևով:

$$U_{\text{պհ}} = U_{\text{պհ 07}} = (U_{\text{նվազ 2}} : U_{\text{նվազ 1}}) \times U_{\text{օճմից}} \quad (4)$$

որտեղ՝

$U_{\text{նվազ 1}}$ ՝ նախկինում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափը

$U_{\text{նվազ 2}}$ ՝ ներկայումս գործող նվազագույն աշխատավարձի չափը

Հաշվարկի օրինակ

$$(20\,000 : 15\,000) \times 89\,974 = 1.333 \times 89\,974 = 120\,000 \text{ դրամ}$$

Միջին ամսական աշխատավարձի չափը չի ներառում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հավելավճարներ և արձակուրդի /կամ վերջնահաշվարկի/ համար նախատեսվող ծախսներ:

Միջին ամսական աշխատավարձի չափը հետագայում նախատեսվում է հաշվարկել ՀՀ վիճակագրական ծառայության կողմից արձանագրվող սպառողական գննրի ինդեքսի միջոցով:

- 2) Արձակուրդի համար նախատեսվող գումարը հաշվարկվում է ամբողջ աշխատավարձի 8%-ի չափով, կամ Էլ վերջինիս նկատմամբ կիրառվում է 1.08 գործակիցը:

7. ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐԺԵԹԻ ՀԱԾՎԱՐԿ

17. Նյութերի արժեքը հաշվարկվում է,

$$U_n = (U_1 \times Q_{n1} + U_2 \times Q_{n2} + \dots + U_n \times Q_{nn}) \times 1.05 \times Q_{տրանսպ} \times 1.02 \quad (5)$$

որտեղ՝

U_n ՝ նյութերի արժեքն է

U_1, U_2, U_n ՝ նյութերի ծախսն է նախահաշվային գործող նորմերով

Q_{n1}, Q_{n2}, Q_{nn} ՝ նյութերի, պատրաստվածքների և կոնստրուկցիաների արժեքները ընդունվում են նախահաշվային հաշվարկների կազմման ժամանակ՝ գործող գներով: Գործող գների հիմք է ծառայում ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից հրատարակվող ինֆորմացիոն տեղեկագիրը, իսկ տվյալների բացակայության դեպքում, շուկայի ուսումնասիրության արդյունքում արձանագրված տվյալները և գները հիմնավորող փաստաթղթերը,

1.05 - այլ նյութերի քանակը հաշվի առնող գործակից

1.02 - փաթեթավորման – պահենտավորման ծախսնը:

18. Տրանսպորտային ծախսների գործակիցը $Q_{տրանսպ}$ հաշվարկվում է նախահաշիվներ կազմող՝ նախագծային կազմակերպության կողմից, ելնելով շինարարության պայմաններից (շինարարության վայրից, ներկրվող նյութերից ու դրանց տնտեսական հեռավորությունից):

Տրանսպորտային ծախսների հաշվարկը կատարվում է թիվ 2 աղյուսակում նշված գործակիցների կիրառմամբ:

Աղյուսակ 2

հ/հ	ՀՀ մարզը, որտեղ իրականացվում է շինարարությունը	$Q_{տրանսպ} \%$
1	Երևան	5.72
2	Արմավիրի մարզ	6.15
3	Արարատի մարզ	7.00
4	Արագածոտնի մարզ	6.79
5	Կոտայքի մարզ	6.57
6	Գեղարքունիքի մարզ	8.98
7	Վայոց Ձորի մարզ	7.61
8	Լոռու մարզ	8.93

9	Ծիրակի մարզ	8.80
10	Սյունիքի մարզ	12.9
11	Տավուշի մարզ	13.20

8. ՄԵՔԵՆԱԿԱՆԵՐԻ ԵՎ ՄԵԽԱՆԻՋՄՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՃՎԱՐԿ

19. Մեքենաների և մեխանիզմների շահագործման արժեքը հաշվարկվում է.

$$U_{\text{մեք}} = (\sigma_1 \cdot U_1 + \sigma_2 \cdot U_2 + \dots + \sigma_n \cdot U_n) \cdot 1.03 \quad (6)$$

որտեղ՝

$U_{\text{մեք}}$ ՝ մեքենաների և մեխանիզմների շահագործման արժեքն է

$\sigma_1, \sigma_2, \dots, \sigma_n$ ՝ մեքենաների աշխատանքի ժամանակն է

$U_1, U_2, \dots, U_n$ ՝ 1 մեքենա/ժամի արժեքն է (ընդունվում է շահագործող կազմակերպության հետ պայմանագրով կամ շինարարական կազմակերպության հաշվարկային գննուվ)

1.03 - այլ մեքենաների շահագործման արժեքը հաշվի առնող գործակից

20. Մեքենաների ու մեխանիզմների շահագործման ծալսաների(1984թ. գննուի նկատմամբ) անցման գործակիցը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով .

$$K_{\text{մեք.շահ}} = \frac{(0.208 \times \Phi_{\text{տհ}} + 0.144 \times \Phi_{\text{ոբ}} + 0.286 \times \Phi_{\text{ած}} + 0.321 \times \Phi_{\text{էն}})}{0.959} \quad (7)$$

որտեղ՝

$\Phi_{\text{տհ}} = 1470.48$ ՝ ամորտիվացիոն հատկացումների վերահաշվարկման գործակից, ընդունվում է ՀՀ կառավարության կողմից լիազորված պետական մարմնի որոշմամբ /ներկայումս ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն/

$\Phi_{\text{ոբ}} = 2042.63$ ՝ պահեստամասների արժեքի փոփոխման գործակից, ընդունվում է ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից հրատարակվող ինֆորմացիոն տեղեկագրում բերված տվյալների կամ նախահաշիվներ կազմող՝ նախագծային կազմակերպության կողմից կատարված հաշվարկների հիման վրա

$\Phi_{\text{էն}} = 3668.13$ ՝ էներգիայի տեսակների արժեքի փոփոխման գործակիցն է

$$\Phi_{\text{էն}} = 0.8 \Phi_{\text{ոխ.գառ}} + 0.2 \Phi_{\text{էլ.էներ}} \quad (8)$$

որի 80%-ը կազմում է դիզ.վառելիքի արժեքի փոփոխությունը և որոշվում է

$$\Phi_{\text{ոխ.գառ}} = \frac{U_q \times 1.18}{0.08} \quad (9)$$

U_q ՝ 1լ վառելիքի արժեքն է գործող գննուվ

0.08՝ 1 կգ վառելիքի արժեքն է 1984թ գննուի մակարդակով

1.18՝ 1 լիտրից 1կգ-ի անցման գործակիցը

20%-ը կազմում է էլեկտրաէներգիայի արժեքի փոփոխությունը և որոշվում է

$$\Phi_{\text{էլ.էներգ}} = \frac{U_{\text{էներգ}}}{0.0325} \quad (10)$$

$U_{\text{էներգ}}$ ՝ 1 կվտ ժամ էլեկտրաէներգիայի արժեքն է՝ գործող գննորով
 0.0325 ՝ 1 կվտ ժամ էլեկտրաէներգիայի արժեքն է 1984թ գննորի մակարդակով
 $\Phi_{\text{ԱԾ}} = 1372,66$ ՝ աշխատավարձի անցման գործակիցն է /1984 թվի դրությամբ/:
 Վերոհիշյալ գործակիցների հաշվարկային արժեքները սահմանվում են /հաշվարկվում են/՝ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության «Գնագոյացման վերլուծական ինֆորմացիոն կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից

Աղյուսակ 3

h/h	Համապատասխան հատկացումներ	Ծահագործման ծախսներից կազմող բաժնեմասի չափը
1	ամորտիզացիա	0.208
2	պահեստամասներ	0.144
3	աշխատավարձ	0.286
4	վառելանյութ, էլեկտրաէներգիա, բայցուղեր	0.321
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ , բաժնեմասների գումարը	0.959

9. ՎԵՐԱԴԻՐ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՃՎԱՐԿ

21. Վերադիր ծախսները ($\Sigma_{\text{Վ}}$) հաշվարկվում են ուղղակի ծախսների արժեքից՝

$$\Sigma_{\text{Վ}} = \frac{\Sigma_{\text{Ա}} \times 13.3\%}{100\%} \quad (11)$$

$\Sigma_{\text{Ա}}$ ՝ Ուղղակի ծախսներ

13.3%՝ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից հաստատված ուղղակի ծախսներից մասհանվող տոկոսաչափն է :

10. ԾԱՀՈՒՅԹԻ ԶԱՓԻ ՀԱՃՎԱՐԿ

Ծահույթը (Σ) հաշվարկվում է ուղղակի և վերադիր ծախսների արժեքից՝

$$\Sigma = \frac{(\Sigma_{\text{Ա}} + \Sigma_{\text{Վ}}) \times 11\%}{100\%} \quad (12)$$

$\Sigma_{\text{Ա}}$ ՝ ուղղակի ծախսներ

$\Sigma_{\text{Վ}}$ ՝ վերադիր ծախսներ

ՀՀ կառ. 06.02.92թ թիվ 87 որոշմամբ շինարարության համար սահմանված 10% շահույթաբերությունն ապահովելու պարագայում՝ շահույթը կկազմի ուղղակի և վերադիր ծախսների գումարի 11 %-ը ($111\% : 11\% = 10\%$):

11. ԱՅԼ ԾԱԽՍԵՐԻ ՀԱՃՎԱՐԿ

Այլ ծախսները հաշվարկվում են հետևյալ բանաձևով:

$$\Sigma_{այլ} = \Sigma_{Ժկ} + \Sigma_{Պլ} + \Sigma_{Ար} \quad (13)$$

որտեղ՝

$\Sigma_{այլ}$ ՝ այլ ծախսներ

$\Sigma_{Ժկ}$ ՝ ժամանակավոր, կենցաղային նշանակության /շարժական կամ հավաքովի/ շենքների և շինությունների, պահեստների, ժամանակավոր ինժեներական գանցերի /էլեկտրաէներգիա, ջուր, մոտեցնող ճանապարհներ և հարթություններ և այլն/ իրական ծախսներն ընդունվում են ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության նորմերով /21.08.2001թ. թիվ 69 հրաման/

$\Sigma_{Պլ}$ ՝ շինարարական աշխատանքների վրա կիմայական պայմանների ազդեցության լրացուցիչ ծախսները ընդունվում են ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության նորմերով /21.08.2001թ. թիվ 68 հրաման/

$\Sigma_{Ար}$ ՝ շինարարության առանձնահատուկ պայմանները հաշվի առնող այլ լրացուցիչ ծախսներն են, որոնք անհրաժեշտ են ՀՀ կառավարության (ՀՀ կառավարման մարմնի) կողմից վերջինիս համար նախատեսվող արտոնությունները հաշվի առնելու համար :

12. ՀԱՐԿԵՐ

22. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հարկերը հաշվարկվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

13. ՆԵՐՎԱԾՔԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

23. Գործող /շահագործվող/ օբյեկտներում՝ նեղվածքի պայմաններում շինմոնտաժային աշխատաքանությունների իրականացման համար նախատեսվող ծախսները հաշվարկվում են ԱՃԱՃ-85 ժողովածուի մեջ ներառված համապատասխան գործակցի միջոցով:

24. Քաղաքի խիտ կառուցապատված մասում նեղվածքի պայմաններում իրականացվող շինարարությունը առանձնանում է.

- 1) գոյություն ունեցող ճյուղավորված ստորգետնյա կոմունիկացիոն գանցերի տեղափոխման և/կամ փոխարինման,
- 2) նեղվածքի պայմաններում կամ անմիջապես շինհրապարակում նյութերի կոնստրուկցիաների/ պահեստավորման,
- 3) անվտանգության տեխնիկական կանոնների պահանջներին համապատասխան շինարարության կազմակերպման նախագծով /ԾԿՆ/ նախատեսված

Վերամբարձ կոռունկի /ալարի պտույտի/ սահմանափակ գործողությունների համար լրացուցիչ աշխատանքների կատարման անհրաժեշտությամբ:

14. ՆԱԽԱԳԾԱՆԱԽԱԾՎԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՊԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎԱՅԻՆ /ԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ/ ԱՐԺԵՔՆԵՐ

25. Պետական պատվիրատվությամբ իրականացվող օբյեկտների նախագծանախաշվային փաստաթղթերի պարտադիր փորձաքնության համար անհրաժեշտ ծախսները հաշվարկվում են օբյեկտի նախագծանախաշվային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների արժեքից՝ ըստ 4 աղյուսակի:

Աղյուսակ 4

	Օբյեկտի նախագծանախաշվային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների արժեքը /մլն. դրամ/	Մասհաճվող տոկոսաշափո /մատուցվող ծառայության ծախսները %/
1	0.1-ից մինչև 0.5 ներառյալ	12
2	0.5-ից ավելի մինչև 1.0 ներառյալ	11
3	1.0-ից ավելի մինչև 5.0 ներառյալ	10
4	5.0-ից ավելի մինչև 10.0 ներառյալ	9
5	10.0-ից ավելի մինչև 15.0 ներառյալ	8
6	15.0-ից ավելի մինչև 20.0 ներառյալ	7
7	20.0-ից ավելի մինչև 30.0 ներառյալ	6
8	30.0-ից ավելի մինչև 50.0 ներառյալ	5
9	50.0-ից ավելի մինչև 100.0 ներառյալ	3.5
10	100.0 -ից ավելի	պայմանագրային
11	Վերոհիշյալ /կողմնորոշիչ/ նորմերը սահմանված են նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի ամբողջական ծավալի համար: Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կրկնակի փորձաքնության անհրաժեշտությամբ թենադրված ծառայության ծախսները /արժեքը/ հաշվարկում են օբյեկտի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների արժեքից՝ $K=0.2$ գործակի կիրառմամբ: Նկուղային հարկերի վերազինման, ինչպես նաև գոկուային և այլ տարածքների նախագծերի փորձաքնության արժեքը պայմանագրային է:	

**15. ՓՈՔՐ ԾԱՎԱԼԻ ԾԻՆՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԱՃԽԱՏԱՆՔԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ
ԼՐԱՅՈՒԹԻՉ ԾԱԽՍԵՐ**

Աղյուսակ 5

	Կատարվող աշխատանքների ծավալը	Նախահաշվային արժեքից մասհանվող տոկոսաչափ /%/
1	1-ից մինչև 25 մլն.դրամ ներառյալ	2
2	25-ից ավել մինչև 50 մլն.դրամ ներառյալ	1,5
3	50-ից ավել մինչև 100 մլն.դրամ ներառյալ	1

**16. ԾԻՆՄՈՆՏԱԺԱՅԻՆ ԱՃԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՎԱՐՏԻՑ ՀԵՏՈ ՏԱՐԱԾՔԻ ՄԱՔՐՄԱՆ ԵՎ
ԳՈՅԱՑԱԾ /ՈՉ ԸՆԹԱՑԻԿ/ ԱՂԲԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԱՃԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾԱԽՍԵՐ**

Աղյուսակ 6

Աշխատանքների աճականումը	Նախահաշվային արժեքից մասհանվող տոկոսաչափ /%/
Ծինմոնտաժային աշխատանքների ավարտից հետո գոյացած աղբի տեղափոխում	0,15

**17. ՕԲՅԵԿՏԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԱԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ
ԾԱԽՍԵՐ**

26. Պետական պատվիրատվությամբ իրականացվող շինարարության ամբողջ ընթացքում մասնագիտական որակավորում ունեցող /արտոնագրված/ անձի կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով տեխնիկական ծառայության մատուցման համար անհրաժեշտ ծախսները սահմանվում են ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից / ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 23.03.05թ. թիվ 51-Ն հրաման/ և հաշվարկվում օբյեկտի շինմոնտաժային աշխատանքների նախահաշվային արժեքից՝ ըստ 7 աղյուսակում նշված տոկոսաչափի:

Աղյուսակ 7

հ/հ	Օբյեկտի նախահաշվային արժեքը /մլն. դրամ/	Ծառայության մատուցման ծախսների տոկոսաչափ /%/
	մինչև 50.0 ներառյալ	2
	50-ից ավել մինչև 100 ներառյալ	1.8

	100-ից ավել մինչև 300 ներառյալ	1.5
	300-ից ավել մինչև 500 ներառյալ	1.3
	500-ից ավել մինչև 800 ներառյալ	1.2
	800-ից ավել մինչև 1000 ներառյալ	1.1
	1000-ից ավել	1.0

18. ՕԲՅԵԿՏԻ ՀԵՂԻՆԱԿԱՅԻՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԾԱԽՄԵՐ

27. Հեղինակային հսկողության ծառայությունն իրականացվում է շինարարության ամբողջ ընթացքում՝ կատարվող աշխատանքների հաստատված ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթենրին համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով։
Մատուցվող ծառայության ծախսները հաշվարկվում են օբյեկտի շինմոնտաժային աշխատանքների նախահաշվային արժեքից՝ ըստ 8 աղյուսակում տրված տոկոսաչափի։

Աղյուսակ 8

Շինարարության տեսակը	Ծառայության մատուցման ծախսների տոկոսաչափ /%/
Արտադրական նշանակության օբյեկտներ	0.4
Բնակարանային և քաղաքացիական նշանակության օբյեկտներ	0.6

19. ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԱԽԱՋՎԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄԾԱԿՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՎՐԱԺԵԾԸ ԾԱԽՄԵՐ

Նախագծային աշխատանքների արժեքի որոշումն իրականացվում է համաձայն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից սահմանված նորմերի։

Շինարարական աշխատանքների արժեքի նախնական հաշվարկները ձևակերպվում են համաձայն 1.1 հավելվածի։

Բ ո վ ա ն դ ա կ ո ւ թ յ ո ւ ն

Բաժին	Անվանումը	Էջ N
1	Կիրառման ոլորտը.....	3
2	Տերմիններ և սահմանումներ.....	3
3	Նորմատիվ հղումներ.....	4
4	Ընդհանուր դրույթներ.....	4
5	Զնայատեսված աշխատանքների ծախսներ.....	5
6	Շինարարական աշխատանքների ծախսների արժեքի հաշվարկ..... Աշխատավարձի հաշվարկ	7
7	Նյութերի արժեքի հաշվարկ.....	9
8	Մեքենաների և մեխանիզմների շահագործման արժեքի հաշվարկ.....	10
9	Վերադիր ծախսների հաշվարկ.....	11
10	Շահույթի չափի հաշվարկ.....	11
11	Այլ ծախսների հաշվարկ.....	12
12	Հարկեր.....	12
13	Նեղվածքի պայմաններում աշխատանքների իրականացման ծախսներ.....	12
14	Նախագծանախաշվային փաստաթղթերի պարտադիր փորձաքննության նորմատիվային /կողմնորոշիչ/ արժեքներ.....	13
15	Փոքր ծավալի շինմոնտաժային աշխատանքների համար նախատեսվող լրացուցիչ ծախսներ.....	14
16	Շինմոնտաժային աշխատանքների ավարտից հետո տարածքի մաքրման և զոյագած /ոչ ընթացիկ/ աղբի տեղափոխման աշխատանքների ծախսներ.....	14
17	Օբյեկտի տեխնիկական հսկողության ծառայության ծախսներ.....	14
18	Օբյեկտի հեղինակային հսկողության ծառայության ծախսներ.....	15
19	Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման համար անհրաժեշտ ծախսներ / Շինարարական աշխատանքների արժեքի նախնական հաշվարկների ձևակերպման օրինակների ձև, հավելված 1.1/.....	15

